

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Zuid-Afrika | Factsheet

Informatie ter beoordeling van 'veilig derde
land'

november
2022

Colofon

Titel Zuid-Afrika: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'

Auteur Ministerie van Justitie en Veiligheid
Immigratie en Naturalisatiedienst
Directie Dienstverlening | Afdeling Expertise
Team Onderzoek en Expertise Land en Taal (TOELT)
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag Postbus 16275 |
2500 BG | Den Haag
ocilainf@ind.nl

Inleiding

Doel

TOELT bereiken regelmatig verzoeken om informatie die gebruikt kan worden bij de beoordeling of een land kan worden aangemerkt als een 'veilig derde land'. Omdat dit bij uitstek informatie is die in meerdere zaken gebruikt kan worden stellen we deze graag beschikbaar in de vorm van een Factsheet.

Indeling van dit factsheet

In dit factsheet wordt voor Zuid-Afrika ingegaan op de standaardvragen die door de IND zijn vastgesteld ter beoordeling van de vraag of een land kan worden aangemerkt als een 'veilig derde land'.

Disclaimer

Dit factsheet is opgesteld door Team Onderzoek en Expertise Land en Taal (TOELT) en bevat informatie ter beoordeling van 'veilig derde land' (VDL). Deze factsheets zijn bedoeld als achtergrondinformatie voor de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Op basis van de landeninformatie in het factsheet zal een beoordeling plaatsvinden van de vraag of een land in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen. De beoordeling wordt vastgelegd in een Informatiebericht SUA over de beoordeling van het land als veilig derde land. De factsheets worden geactualiseerd als daartoe aanleiding bestaat.

De in deze factsheet opgenomen informatie kan gebruikt worden in een voornemen, beschikking of ander openbaar (proces)stuk. In dat geval dient echter verwezen te worden naar de in dit factsheet genoemde achterliggende, oorspronkelijke bronnen. Het is niet de bedoeling naar dit factsheet of naar TOELT te verwijzen als uitgevende instantie. Verwijs alleen naar de hier opgevoerde bronnen.

Deze factsheet is geschreven aan de hand van de richtlijnen van de European Union Agency for Asylum (EUAA, voorheen EASO) voor het verwerken van feitelijke landeninformatie.¹ Het is samengesteld op basis van zorgvuldig geselecteerde bronnen. Elke bron is vermeld middels een referentie.² Alle geleverde informatie is met uiterste zorg onderzocht, geëvalueerd en verwerkt binnen een beperkte tijdsspanne.

TOELT pretendeert niet dat dit document volledig is. Evenmin geeft het rapport uitsluitel in het kader van een aanvraag om een verblijfsvergunning asiel. Termen als "vluchteling", "risico" en vergelijkbare begrippen die (ook) een vreemdelingrechtelijk relevante betekenis hebben worden in dit rapport in algemene zin gebruikt.

¹ EASO Country of Origin Information (COI) Report Methodology (June 2019), https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2019_EASO_COI_Report_Methodology.pdf

² De voetnoten bevatten beknopte verwijzingen. Volledige titelbeschrijvingen met internetadressen zijn te vinden in de lijst van geraadpleegde bronnen aan het einde van de tekst.

Indien bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet in dit rapport worden genoemd, betekent dit niet dat de gebeurtenis niet heeft plaatsgevonden of dat de persoon of organisatie niet bestaat, alleen dat TOELT deze niet in openbare bronnen heeft teruggevonden. Bij twijfel over bronnen, brongebruik of inhoud, kunt u contact opnemen met TOELT.

De onderzoekswerkzaamheden voor dit rapport zijn afgesloten op 22 november 2022. Daarna verschenen informatie is niet verwerkt.

1. Bij welke relevante mensenrechtenverdragen op het gebied van vluchtelingen en refoulement is Zuid-Afrika aangesloten?

VERDRAG	Ja/nee
Vluchtelingenverdrag van 1951 (<i>Convention Relating to the Status of Refugees</i>)	ja ³
Antifolterverdrag (<i>Convention against Torture [CAT]</i>)	ja ⁴
Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (<i>International Covenant on Civil and Political Rights</i>)	ja ⁵

2. Kent Zuid-Afrika op nationaal niveau een verbod op refoulement? Zo ja, in welke wetgeving, lagere regelgeving of anderszins?

Ja, de geldige Zuid-Afrikaanse Vreemdelingenwet, de Refugees Act 130 of 1998 (inclusief talrijke amenderingen, laatstelijk in 2020) noemt het principe van non-refoulement als belangrijk uitgangspunt onder artikel 2. Dat artikel stelt:

'2 General prohibition of refusal of entry, expulsion, extradition or return to other country in certain circumstances

Notwithstanding any provision of this Act or any other law to the contrary, no person may be refused entry into the Republic, expelled, extradited or returned to any other country or be subject to any similar measure, if as a result of such refusal, expulsion, extradition, return or other measure, such person is compelled to return to or remain in a country where—

(a) he or she may be subjected to persecution on account of his or her race, religion, nationality, political opinion or membership of a particular social group; or

(b) his or her life, physical safety or freedom would be threatened on account of external aggression, occupation, foreign domination or other events seriously disturbing or disrupting public order in either part or the whole of that country.⁶

3. Hoe wordt in Zuid-Afrika in de praktijk omgegaan met het non-refoulement-beginsel?

Er is geen informatie gevonden in de geraadpleegde bronnen dat Zuid-Afrika het non-refoulement-beginsel systematisch zou schenden of recentelijk geschonden heeft. In een wetenschappelijke studie uit 2020 werd geconcludeerd: 'An exploration of South African refugee law jurisprudence, exemplified most recently by the decisions in *Ruta and Saidi*, shows that the courts, including the Constitutional Court, are giving the principle of non-refoulement due recognition.'⁷

³ UNHCR, States Parties to the 1951 Convention relating to the Status of Refugees and the 1967 Protocol, [url](#)

⁴ UN OHCHR, UN Treaty Body Database, [url](#)

⁵ UN OHCHR, UN Treaty Body Database, [url](#)

⁶ Zuid-Afrika, Refugee Act 130 of 1998, artikel 2, [url](#)

⁷ Kapindu, R.E., No Return to Persecution or Danger: Judicial Application of the Principle of Non-Refoulement in Refugee Law in South Africa and Malawi, In: Constitutional Court Review 2020, Volume 10, p. 108, [url](#)

Wel vond de bovengenoemde studie elementen in de recente Regulations zoals gepubliceerd in de Staatkoerant van 27 december 2019 (een nadere uitwerking van de vluchtelingwet) die in theorie tot uitzetting zou kunnen leiden en die in strijd is met het vluchtelingenverdrag. Het betreft het volgende:

'It needs to be pointed out that at the end of 2019, the South African Government promulgated Regulations under the South African Refugees Act that, in some respects, have a chilling effect on the enjoyment of political rights by refugees and raise the prospect of violation of the principle of non-refoulement by the South African state.

70 Regulation 4(2), (3) & (4) states that:

(2) No refugee or asylum seeker may participate in any political activity or campaign in furtherance of any political party or political interests in the Republic.

(3) The Standing Committee may withdraw the refugee status of any person who participated in any political activity or campaign in furtherance of any political party or political interests in the Republic, or who has been found to have acted as contemplated in subregulation (1).

(4) Any person whose refugee status has been withdrawn shall be dealt with as an illegal foreigner in terms of the provisions of the Immigration Act.

One of the effects of this regulation, therefore, is that a refugee who is found to have taken part in any political activity or campaign deemed to offend the regulation is liable to deportation under the Immigration Act.⁸

Deze nieuwe 'Regulations' zijn dus deels strijdig met het vluchtelingenverdrag en kunnen, afhankelijk van hoe ze worden toegepast, ook strijdig zijn met het beginsel van non-refoulement.

Er zijn in de praktijk ook incidentele gevallen bekend dat asielzoekers of erkende vluchtelingen vanwege deelname aan protesten uitgezet zijn. Voor zover bekend is er niemand uitgezet naar een land van herkomst. Het betrof hervestiging *op eigen verzoek* omdat zij zich in Zuid-Afrika niet langer veilig voelde. Het ging in die gevallen dus eerder om relocatie of hervestiging dan om refoulement.⁹

Gülenisten

Er is in 2018 een toezegging gedaan door Zuid-Afrika aan Erdoğan dat de Maarif-Stichting scholen zou mogen overnemen.¹⁰ De Maarif-Stichting is een Turks overheidsorgaan dat rechtstreeks onder de Turkse president Erdoğan valt. Er lijken drie scholen te zijn die onder de Maarif-Stichting vallen,¹¹ waarvan een in 2022 is opgericht.¹² Er lijken nog bestaande Gulen-scholen te zijn in diverse steden in Zuid-Afrika.¹³

⁸ Kapindu, R.E., No Return to Persecution or Danger, In: Constitutional Court Review 2020, Volume 10, p. 108, [url](#); Zuid-Afrika, Refugees Act (Act No. 130 of 1998) Refugee Regulations, 27 december 2019, [url](#)

⁹ BBC, South Africa deports African migrants after protests, 6 november 2020, [url](#)

¹⁰ Qantara.de, Turkey and the Gulen movement Erdogan seizes the school initiative, 28 november 2018, [url](#)

¹¹ Turkiyemaarif.org, Maarif in the World, current situation, 10 augustus 2022, [url](#)

¹² Turkiyemaarif.org, The Joy of May 19 at the Maarif School in South Africa, 19 mei 2022, [url](#)

¹³ Starcollege.co.za, [url](#); Inal, Aydin, The manifestation of Fethullah Gülen's educational philosophy in Horizon Educational Trust schools in South Africa, Bloemfontein, Zuid-Afrika, PhD Thesis, november 2020, pp. 60-63, [url](#)

4. Is er in zijn algemeenheid informatie over gedwongen terugsturen door de autoriteiten van Zuid-Afrika van vreemdelingen direct aan de grens dan wel over gedwongen uitzettingen door de autoriteiten van Zuid-Afrika van vreemdelingen die al langer in Zuid-Afrika verblijven waarbij mogelijk sprake kan zijn van refoulement? Zo ja, hoe is daar op gereageerd door UNHCR en/of mensenrechtenorganisaties?

Nee, zie vraag 3.

5. Kent Zuid-Afrika een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen bij de autoriteiten van Zuid-Afrika?

Ja, Zuid-Afrika heeft een uitgebreide vreemdelingenwet, Refugees Act 130 of 1998, zoals al genoemd onder vraag 2, die voorziet in zeer veel uiteenlopende zaken met betrekking tot vluchtelingen, waaronder het toekennen van een asiel/vluchtelingenstatus.¹⁴

De genoemde vreemdelingenwet maakt onderdeel uit van een nationaal stelsel voor het toekennen van asiel/vluchtelingenstatus. De statusbepaling en procedures vallen onder het Department of Home Affairs (DHA) oftewel het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Een samenvatting van procedures en rechten van asielzoekers en vluchtelingen is te vinden op de volgende site:

<http://www.dha.gov.za/index.php/immigration-services/refugee-status-asylum>.¹⁵

Eind jaren '90 van de vorige eeuw stond het Zuid-Afrikaanse vreemdelingenbeleid zeer goed bekend en zelfs als één van de best beschermende systemen in de wereld. De laatste jaren is daar echter, mede in reactie op toenemende weerstand onder de Zuid-Afrikaanse bevolking tegen de grote aantallen immigranten die Zuid-Afrika te verwerken heeft gekregen, enige verandering in gekomen. Wetenschapster Franciska Zanker stelde in een paper voor een UNHCR- symposium in 2021: 'The DHA is increasingly moving away from the progressive rights of refugees, most recently with new amendments from early 2020, which restrict the right to work and political activity of asylum seekers in several ways.'¹⁶

6. Indien er geen nationale procedure is zoals geformuleerd in vraag 5, bestaat er in Zuid-Afrika dan de mogelijkheid om bescherming te vragen bij een VN-organisatie? Zo ja, bij welke VN-organisatie via welke procedure?

n.v.t.

¹⁴ Zuid-Afrika, Refugee Act 130 of 1998, [url](#)

¹⁵ Zuid-Afrika, Department of Home Affairs, [url](#)

¹⁶ Zanker, Franciska, "Nowhere to be found": Three Decades of UNHCR in South Africa, [blog], 23 maart 2021, [url](#)

7. Is het in de praktijk mogelijk om in Zuid-Afrika asiel/bescherming aan te vragen?

Ja, zie antwoord op vraag 5.

Vanwege Covid-19 lockdown, waren alle fysieke Refugee Reception Centres in 2021 enige tijd gesloten. Vergunningen die verliepen werden echter automatisch verlengd en het DHA probeerde online diensten te verlenen. In december 2021 had de DHA het Cape Town Reception Centre nog niet geopend ondanks een beslissing van het Hooggerechtshof uit mei 2021 dat het centrum zou moeten worden heropend.¹⁷

Zoals onder vraag 5 al is aangegeven is er de laatste jaren echter steeds meer sprake van structurele beperkingen van de rechten van asielzoekers en vluchtelingen, zowel door amendementen van de wet, de praktische uitwerking van de wet (de hiervoor al genoemde Regulations) en ook door toenemende praktische beperkingen in de uitvoering. In 2019 publiceerde Amnesty International een rapport waarin onder meer werd ingegaan op het in de praktijk beperkt zijn van wettelijke rechten, incorrecte en inconsistente toepassing van de wet, onjuiste beslissingen, enorme achterstanden in de verwerking van aanvragen waardoor jarenlange wachttijden waren ontstaan (soms 19 jaar voordat een definitieve vluchtelingenstatus werd bevestigd), institutionele xenofobie en praktische situaties waardoor het vinden van werk voor vluchtelingen in de praktijk bijna onmogelijk was. Amnesty International sprak van 'systemic breakdown of the asylum management system'.¹⁸ Ook het US State Department ging in de Country Reports on Human Rights Practices over Zuid Afrika in 2020 en 2021 in op met name door ngo's gemelde serieuze beperkingen van de rechten van asielzoeker waaronder enorme achterstanden in beslissingen, corruptie, discriminatie, verkeerd gebruik van COI-informatie, erg lage inwilligingspercentages en gebrek aan toegang tot zaken die formeel volgens de wet wel beschikbaar zouden moeten zijn. Ook zou er onvoldoende bescherming worden geboden aan alleenstaande minderjarigen en slachtoffers van mensenhandel of huiselijk geweld. Volgens vluchtelingenorganisaties was er ook sprake van fysiek geweld tegen vluchtelingen en asielzoekers door de Zuid-Afrikaanse politie en immigratiemedewerkers. In 2019 werden asielzoekers en demonstranten tegen een overplaatsing vanuit Pretoria naar kampen in Belville en Wingfield. 180 werden gearresteerd, in staat van beschuldiging gesteld en sommigen uiteindelijk bestraft hoewel de meeste naar het opleggen van een voorwaarde straf werden vrijgesproken. Of de leider van de demonstratie Pierre Balous, gedeporteerd zou worden was in december 2021 nog niet duidelijk. In 2020 en 2021 waren er meerdere gevallen van willekeurige arrestaties en detenties van vluchtelingen en asielzoekers door de veiligheidsdiensten, waaronder mensen die hun documenten volledig op orde hadden. Door gebrek aan kennis daarvan bij de autoriteiten werden de documenten niet als geldig herkend. Ngo's en Zuid-Afrikaanse media meldden dat enkele gearresteerden werden bedreigd met detentie van onbekende duur, tenzij men steekpenningen betaalde. Ondanks een wettelijk verbod werden ook alleenstaande minderjarige migranten gearresteerd en gedetineerd.¹⁹

¹⁷ Zuid-Afrika, Department of Home Affairs, Home Affairs Minister Dr Aaron Motsoaledi extends the validity period of different categories of temporary visas, 29 juni 2021, [url](#); Scalabrini.org.za, Covid-19 Lock-Down, 7 juni 2021, [url](#)

¹⁸ Amnesty International, Living in Limbo, rights of asylum seekers denied, 29 oktober 2019, [url](#)

¹⁹ US DoS, 2020 Country reports on human rights practices – South Africa, 30 maart 2021, [url](#); US DoS, 2021 Country reports on human rights practices, 12 april 2022, [url](#)

8. Is de UNHCR actief in Zuid-Afrika?

Ja de UNHCR is actief in Zuid-Afrika en werkt sinds 29 jaar samen met de Zuid-Afrikaanse autoriteiten maar de status-bepaling vindt plaats door de Zuid-Afrikaanse autoriteiten zelf. De UNHCR assisteert onder meer bij de opvang, onderwijs, juridische ondersteuning en noodhulp, zoals bijvoorbeeld tijdens de Covid-19 pandemie.²⁰ In maart 2021 kwamen de UNHCR en de Zuid-Afrikaanse autoriteiten tot een vierjarige overeenkomst om te werken aan het wegwerken van een achterstand van 153.000 asielaanvragen die wachtten op een beslissing.²¹

9. M.b.t. de positie van mensen die door de autoriteiten van Zuid-Afrika of door de UNHCR of een andere VN-organisatie als vluchteling zijn erkend/die in Zuid-Afrika asiel hebben aangevraagd:

9.1 Wat is hun verblijfstatus en krijgen ze een bewijs van registratie?

Bij zijn aanvraag krijgt een asielzoeker eerst een asylum transit permit waarmee deze persoon kan doorreizen naar een Refugee Reception Office. In afwachting van een beslissing over toekenning van een eventuele asielstatus krijgt iemand een tijdelijke vergunning tot verblijf van een half jaar, voorheen Section 22 Permit en tegenwoordig Asylum Seeker Visa genoemd. Met deze vergunning heeft iemand bescherming tegen uitzetting.

Een vluchteling moet binnen 15 dagen een refugee ID aanvragen bij een Refugee Reception Office. De ID-kaart is gratis verkrijgbaar en geeft de vluchteling het recht om een United Nations Convention Travel Document (UNCTD) aan te vragen. Als iemand een vluchtelingenstatus krijgt toegekend krijgt de persoon meestal een zogenaamde Section 24 Permit (genoemd naar het artikel 24 van de wet dat ingaat op het verlenen van asiel), een tijdelijke verblijfsvergunning als erkende vluchteling met mogelijkheid tot verlenging.²²

Vluchtelingen kunnen meerdere keren een tijdelijke vergunning krijgen en kunnen uiteindelijk in aanmerking voor een permanente verblijfsvergunning (permanent residence permit). Zij kunnen die aanvraag doen 10 jaar nadat hen de asielstatus is toegekend en als men al die tijd in Zuid-Afrika heeft verbleven. Als men eenmaal een permanente verblijfsstatus heeft valt men niet meer onder de vluchtelingenwetgeving maar onder de Immigration Act.²³

Vanwege Corona werd in april 2021 een online verleningssysteem opgericht waar asielzoekers en vluchtelingen terecht konden om hun vergunningen te verlengen. Op 25 juni 2021 werd de mogelijkheid om langer van deze online mogelijkheid gebruik te maken goedgekeurd door de overheid.²⁴

²⁰ Zanker, Franciska, "Nowhere to be found": Three Decades of UNHCR in South Africa, [blog], 23 maart 2021, [url](#)

²¹ US DoS, 2021 Country reports on human rights practices, 12 april 2022, [url](#)

²² Zuid-Afrika, Department of Home Affairs, Refugee Status & Asylum, [url](#); Zuid-Afrika, Refugee Act 130 of 1998, [url](#)

²³ Zuid-Afrika, Immigration Act, [url](#)

²⁴ Zuid-Afrika, Department of Home Affairs, Home Affairs Minister Dr Aaron Motsoaledi extends the validity period of different categories of temporary visas, 29 juni 2021, [url](#)

De geldigheidsduur van de asiel- en vluchtelingenvergunningen werden vanwege corona verlengd. In juni 2021 werd de geldigheidsduur van deze vergunningen verlengd tot 30 september 2021. Asielzoekers en vluchtelingen werden wel aangemoedigd om hun vergunningen via het online platform te verlengen.²⁵

9.2 Wat is hun recht op voorzieningen op het gebied van huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en (betaald) werk? Hoe is dit in de praktijk?

De oorspronkelijke vluchtelingenwet uit 1998 bepaalde dat asielzoekers, migranten en vluchtelingen toegang hebben tot basisdiensten, waaronder onderwijs, gezondheidszorg, sociale ondersteuning, politie en justitiële diensten. Een erkende vluchtelingen mocht volgens de wet ook studeren en betaald werk verrichten. Personen met een asielvergunning of een permanente verblijfsvergunning hadden in Zuid-Afrika zo'n beetje alle rechten die de eigen burgers ook hebben, behalve stemrecht bij de verkiezingen.²⁶ Zoals onder vraag 3, 5 en 7 al aangegeven (beperking van het recht om te demonstreren en politieke activiteiten te ondernemen, zoals verwoord in de bovengenoemde Regulations; beperking van het vrij zoeken naar werk in de praktijk, zoals verwoord in de bovengenoemde UNHCR paper van Zanker en het bovengenoemde rapport van Amnesty International) worden de rechten in de praktijk maar ook door beperkende amendementen van de oorspronkelijke wet, steeds meer beperkt.²⁷ Daarnaast zijn er ook veel praktische beperkingen. Zo is het niet eenvoudig om daadwerkelijk betaald werk te vinden. Veel werkgevers zijn niet op de hoogte van de rechten en eisen een werkvergunning of burgerschap. Bovendien moeten asielzoekers vaak reizen om hun tijdelijke vergunning te verlengen wat het vinden van werk bemoeilijkt.²⁸

Ngo's verklaarden bovendien dat gezondheidszorgfaciliteiten en wetshandhavers asielzoekers en vluchtelingen discrimineerden en dat hen werk werd geweigerd vanwege hun immigratie-status. Sommige vluchtelingen meldden dat ze geen toegang hadden tot onderwijs voor hun kinderen. Ze meldden dat scholen vaak weigerden asieldocumenten als bewijs van ingezetenschap te accepteren. Ngo's meldden dat ook banken regelmatig diensten aan vluchtelingen en asielzoekers ontzegden als ze geen door de overheid uitgegeven identificatiedocumenten hadden. Na een gerechtelijk bevel van juni 2020, in reactie op een rechtszaak die was aangespannen door de ngo Scalabrini Centre in Kaapstad, een ngo die zich inzet voor vluchtelingen, heeft de regering COVID-19-steunbetalingen verstrekt aan vluchtelingen en migranten. Vluchtelingen hadden wettelijke al recht op dergelijke sociale steun.²⁹

²⁵ Zuid-Afrika, Department of Home Affairs, Home Affairs Minister Dr Aaron Motsoaledi extends the validity period of different categories of temporary visas, 29 juni 2021, [url](#)

²⁶ Zuid-Afrika, Refugee Act 130 of 1998, [url](#)

²⁷ Kapindu, R.E., No Return to Persecution or Danger: Judicial Application of the Principle of Non-Refoulement in Refugee Law in South Africa and Malawi, In: Constitutional Court Review 2020, Volume 10, [url](#)

²⁸ Amnesty International, Living in Limbo, rights of asylum seekers denied, 29 oktober 2019, [url](#)

²⁹ US DoS, 2020 Country reports on human rights practices – South Africa, 30 maart 2021, [url](#)

10. Xenofobie

Xenofobie is in Zuid-Afrika een probleem. Het betreft niet alleen discriminatie of geweld van medeburgers ten aanzien van migranten maar soms ook van de autoriteiten die zelf bijdragen aan een klimaat waarin xenofobie gedijt. In het bij vraag 5 al genoemde essay wordt gesteld: 'From the first minister of home affairs, Mangosuthu Buthelezi, to the current Minister for Home Affairs, Aaron Motsoaledi, there is a long history of ministers who publically decry refugee rights at best, with xenophobic comments against refugees and other migrants at worst.'³⁰

Belangenorganisaties verklaarden dat politie en immigratieambtenaren vluchtelingen en asielzoekers soms fysiek mishandelden. Xenofob geweld was een voortdurend probleem in het hele land, vooral in de provincie Gauteng. Vluchtelingen, asielzoekers en middenstanders van buitenlandse afkomst stelden dat zij ook doelwit werden van bij de rellen in juli 2021. De doelwitten bezaten of beheerden vaak kleine, informele supermarkten in economisch gemarginaliseerde gebieden waar geen overheidsdiensten waren. Op sociale media kregen immigranten vaak de schuld van de toegenomen criminaliteit en het verlies van banen en huisvesting. Somalische vluchtelingen behoorden nog steeds tot de meest beoogde groepen, vooral in de provincies Oost-Kaap, West-Kaap en Gauteng. In de loop van het jaar 2020 kwamen minstens 29 Somaliërs om het leven. NGO's meldden onder de geweldplegers gewone burgers en wetshandhavers. Volgens het African Centre for Migration and Society werden daders van misdaden tegen vreemdelingen zelden vervolgd.³¹

Zuid-Afrika heeft de laatste jaren te maken gehad met een aanzienlijke instroom van migranten. In 2020 was het aantal migranten aanwezig in Zuid-Afrika opgelopen tot naar schatting 2,9 miljoen.³² Dit komt bovenop een op zich al snel groeiende bevolking van inmiddels bijna 60 miljoen inwoners. Belangrijk is ook te melden dat geweld ook onder de eigen burgers in Zuid-Afrika op zich al een zeer groot probleem is en het geweld zich dus zeker niet alleen op migranten richt. Tussen april 2017 en maart 2018 werden bijvoorbeeld 20.336 moorden gepleegd in het land, wat neerkomt op zo'n 36 per 100.000 inwoners en gemiddeld bijna 60 mensen per dag.³³ Ter vergelijking: In Nederland kwamen in heel 2018 119 mensen te overlijden als gevolg van moord en doodslag. 39 minder dan in 2017.³⁴ Ook kent Zuid-Afrika één van de hoogste percentages van gewelddadig huiselijk geweld in de wereld, waarbij met name vrouwen en seksuele minderheden relatief vaak het slachtoffer van worden.³⁵

³⁰ Zanker, Franciska, "Nowhere to be found": Three Decades of UNHCR in South Africa, [blog], 23 maart 2021, [url](#)

³¹ US DoS, 2020 Country reports on human rights practices – South Africa, 30 maart 2021, [url](#); US DoS, 2021 Country reports on human rights practices, 12 april 2022, [url](#)

³² IOM, Migration Data Portal, Migration Data in the Southern African Development Community (SADC), herzien op 14 juni 2021, [url](#)

³³ Businessstech, Here's how South Africa's crime rate compares to actual warzones, 18 september 2018, [url](#)

³⁴ Nederland, CBS, Minder slachtoffers moord en doodslag in 2018, 26 september 2019, [url](#)

³⁵ Divorcelaws.co.za, Domestic Violence and abuse, z.d., [url](#)

Lijst van gebruikte bronnen

Amnesty International, Living in Limbo, rights of asylum seekers denied, 29 oktober 2019, <https://www.amnesty.org/en/documents/afr53/0983/2019/en/>, geraadpleegd 2 maart 2022

BBC, South Africa deports African migrants after protests, 6 november 2020, <https://www.bbc.com/news/world-africa-54845418>, geraadpleegd 2 maart 2021

Businesstech, Here's how South Africa's crime rate compares to actual warzones, 18 september 2018, <https://businesstech.co.za/news/lifestyle/271997/heres-how-south-africas-crime-rate-compares-to-actual-warzones>, geraadpleegd 3 maart 2022

Nederland, CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek), Minder slachtoffers moord en doodslag in 2018, 26 september 2019, <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/39/minder-slachtoffers-moord-en-doodslag-in-2018>, geraadpleegd 29 augustus 2022.

Divorcelaws.co.za, Domestic Violence and abuse, z.d., <https://www.divorcelaws.co.za/abuse.html>, geraadpleegd 3 maart 2022

Inal, Aydin, The manifestation of Fethullah Gülen's educational philosophy in Horizon Educational Trust schools in South Africa, Bloemfontein, Zuid-Afrika, PhD Thesis, november 2020, <https://scholar.ufs.ac.za/handle/11660/11194>, geraadpleegd 22 november 2022

IOM (Internationale Organisatie voor Migratie), Migration Data Portal, Migration Data in the Southern African Development Community (SADC), herzien op 14 juni 2021, <https://www.migrationdataportal.org/regional-data-overview/southern-africa>, geraadpleegd 2021.

Kapindu, Redson Edward, No Return to Persecution or Danger: Judicial Application of the Principle of Non-Refoulement in Refugee Law in South Africa and Malawi, In: Constitutional Court Review 2020, Volume 10, pp. 107-127, https://constitutionalcourtreview.co.za/wp-content/uploads/2021/02/CCR_10_2020_05.pdf, geraadpleegd 2 maart 2022

Qantara.de, Turkey and the Gulen movement Erdogan seizes the school initiative, 28 november 2018, <https://en.qantara.de/content/turkey-and-the-gulen-movement-erdogan-seizes-the-school-initiative?nopaging=1>, geraadpleegd 29 augustus 2022

Scalabrini.org.za, Covid-19 Lock-Down: Important information for refugees and migrants in South Africa, 7 juni 2021, https://www.scalabrini.org.za/news/covid_info/, geraadpleegd op 10 september 2021

Starcollege.co.za, <http://starcollege.co.za/>, geraadpleegd op 22 november 2022

Turkiyemaarif.org, Maarif in the World, current situation, 10 augustus 2022, <https://turkiyemaarif.org/page/553-MAARIF-IN-THE-WORLD-16>, geraadpleegd 22 november 2022

Turkiyemaarif.org, The Joy of May 19 at the Maarif School in South Africa, 19 mei 2022, <https://turkiyemaarif.org/post/7-the-joy-of-may-19-at-the-maarif-school-in-south-africa-2083?lang=en>, geraadpleegd 22 november 2022

UN OHCHR, UN Treaty Body Database
https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=162&Lang=EN, geraadpleegd op 22 november 2022

UNHCR, State Parties to the 1951 Convention relating to the Status of Refugees and the 1967 Protocol, <https://www.unhcr.org/1951-refugee-convention.html>, geraadpleegd op 22 november 2022

US DoS (United States Department of State), 2021 Country report on human rights practices - South Africa, 12 april 2022 <https://www.state.gov/reports/2021-country-reports-on-human-rights-practices/south-africa>, geraadpleegd 24 augustus 2022

US DoS (United States Department of State), 2020 Country report on human rights practices – South Africa, 30 maart 2021 <https://www.state.gov/reports/2020-country-reports-on-human-rights-practices/south-africa/>, geraadpleegd op 17 september 2021

Zanker, Franciska, "Nowhere to be found": Three Decades of UNHCR in South Africa, [blog], 23 maart 2021, <https://voelkerrechtsblog.org/nowhere-to-be-found-three-decades-of-unhcr-in-south-africa/>, geraadpleegd 2 maart 2022

Zuid-Afrika, Immigration Act 13 of 2002,
<https://www.gov.za/documents/immigration-act>, geraadpleegd 02 maart 2022

Zuid-Afrika, Refugees Act 130 of 1998,
http://www.dha.gov.za/images/REFUGEES_ACT_130_OF_1998.pdf, geraadpleegd op 2 september 2021

Zuid-Afrika, Refugees Act, 1998 Act No. 130 of 1998 Refugees Regulations, Staatkoerant No. 42932, 17 december 2019,
https://www.gov.za/sites/default/files/gcis_document/202001/42932rg11024gon1707.pdf, geraadpleegd 3 maart 2022

Zuid-Afrika, Department of Home Affairs, Home Affairs Minister Dr Aaron Motsoaledi extends the validity period of different categories of temporary visas, 29 juni 2021
<http://www.dha.gov.za/index.php/statements-speeches/1458-home-affairs-minister-dr-aaron-motsoaledi-extends-the-validity-period-of-different-categories-of-temporary-visas>, geraadpleegd op 2 september 2021

Zuid-Afrika, Department of Home Affairs, Refugee Status & Asylum,
<http://www.dha.gov.za/index.php/immigration-services/refugee-status-asylum>, geraadpleegd op 2 september 2021

Zweden, Stockholm Center for Freedom, Turkey's Maarif Foundation took over 216 Gülen-linked schools in 44 countries, chairman says, 23 maart 2021,
<https://stockholmcf.org/turkeys-maarif-foundation-took-over-216-gulen-linked-schools-in-44-countries-chairman-says/>, geraadpleegd 3 maart 2022